

PREAMBULA

Škola je zložitý živý organizmus, ktorého cieľom je pripraviť žiakov na život. Nechceme, aby bola trenažérom, na ktorom si žiaci overia správnosť či nesprávnosť svojich riešení, ale aby princípy slobody a zodpovednosti mohli zažiť priamo v reálnych situáciách. Naša škola je orientovaná na potreby žiaka. Chceme, aby žiaci dosiahli úspech v rôznych oblastiach. Bez spoluúčasti a spolupráce učiteľov, vedenia školy a rodičov to však nie je možné. Škola je priestorom, kde dochádza k záujmovému prieniku jednotlivých spomenutých aktérov. Tým prienikom je pripraviť žiaka na budúci život, vytvoriť predpoklady pre jeho uplatnenie sa na vysokej škole či na pracovnom trhu.

Gymnázium Antona Bernoláka Námestovo je školou, ktorá si uvedomuje svoju zodpovednosť voči komunite, v ktorej existuje. Etický kódex je súčasťou kultúry našej školy. Upravuje vzťahy na úrovni triedy, na úrovni školy, ale aj vzťahy s vonkajším prostredím, najmä s rodičmi. Spoločne tvoria zložitú mozaiku vzťahov, ktorá si vyžaduje istú mieru regulácie. Tú formálnu poskytujú dokumenty ako školský či pracovný poriadok. Kódex má byť pozitívne orientovaný, to znamená, že neurčuje to, čo máme či nemáme robiť, neprikazuje ani nezakazuje, ale **vymedzuje ideály, ku ktorým sa chceme priblížiť**.

Uvedené zásady nemôžu vyčerpať širokú škálu možností regulácie správania, môžu však poskytnúť návod pre neustále zlepšovanie vzťahov. Pokiaľ sa všetci zúčastnení budú snažiť plniť uvedené zásady, môžeme na našej škole podporovať pozitívnu klímu, ktorá je základom pre naplnenie výchovných i vzdelávacích cieľov. Ak sa nám týmito zásadami podarí presah i do vonkajšieho prostredia, odmenou nám bude rešpekt zo strany komunity i neustále zlepšovanie dobrého mena.

ČASTÉ OTÁZKY A ODPOVEDE

- *Prečo je dôležité, aby sme mali etický kódex, keď máme pracovný poriadok a školský poriadok?*
 - Etický kódex nenahrádza platné dokumenty, skôr ich dopĺňa tam, kde uvedené dokumenty nemajú dosah.
 - Etický kódex je prejavom kultúry školy.
- *Prečo je dôležité, aby sme ho prediskutovali respektíve, aby sme sa k nemu vyjadrili všetci?*
 - Aby nebol len slohovým cvičením autora kódexu.
 - Aby sa zvýšil predpoklad stotožnenia sa s jeho obsahom.
- *Prečo sa snažíme určovať ľuďom pravidlá správania, keď každý z nás má svoje morálne pravidlá, ktorými sa riadi?*
 - Pretože pracujeme v organizácii spoločne a za účelom dosiahnutia rovnakého cieľa.
 - Kódex určuje pravidlá „hry“ medzi jej účastníkmi, nezasahuje do osobnej integrity jej účastníkov ani sa nesnaží redefinovať ich morálne nastavenie.
- *Prečo máme riešiť zásady etického kódexu, keď ich pred nami definovalo mnoho múdrych ľudí?*
 - Každá organizácia je iná a špecifická, napríklad na našej škole pracuje v porovnaní s inými školami mnoho mužov, až jedna tretina. Naš učiteľský zbor je pomerne mladý. Deti, ktoré učíme sú zo špecifického prostredia.
- *Čo je kultúra školy?*
 - Kultúru školy tvoria všetci ľudia, ktorí sú súčasťou našej školy. U nás sú to žiaci, ktorí sú v centre záujmu, rodičia ako tí, ktorí nesú zodpovednosť za svoje deti a ich výchovu, učitelia, ktorí vytvárajú podmienky pre rast žiaka a vedenie školy, ktoré vytvára podmienky pre učiteľov. Kultúrou sa rozumejú predovšetkým interakcie medzi spomenutými jednotlivými zložkami. Tieto vzájomné vzťahy by mali vychádzať z hodnôt, ktoré v tejto súvislosti spoločne zdieľame. Konkrétne sa táto kultúra prejavuje v spôsobe komunikácie, v realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, v riadení školy a v celkovej klíme školy.
- *Ako sa budú kontrolovať zásady uvedené v etickom kódexe?*
 - Plnenie kódexu sa nedá „vynucovať“ násilím, je však dobré, ak existuje mechanizmus kontroly dodržiavania zásad. Ich neplnenie respektíve doplnenie či prepracovanie je možné prediskutovať na triednických hodinách, študentskej rade, pedagogických poradách, či na ZRPŠ alebo na Rade školy. Okrem toho uvažujeme zriadiť na našej škole pozíciu **detského ombudsmana** spomedzi žiakov, ktorý bude „spojkou“ medzi žiakmi a učiteľmi, **žiackych triednych mediátorov**, ktorí budú riešiť spory na úrovni triedy a „**učiteľských**“ **mediátorov**, ktorí budú v prípade potreby a pokiaľ bude záujem riešiť problémové situácie medzi učiteľmi.

Žiak je v centre záujmu školy a učiteľ je ten, ktorý vytvára žiakovi priestor pre jeho rast a realizáciu. Preto sú nároky na učiteľa vysoké. Učiteľ na našej škole je osobnosť, ktorá dokáže zaujať postoje k problémom dneška.

Ako by mal vyzerat' vzťah učiteľa k svojmu povolaniu?

Učiteľ:

- *celoživotne sa vzdeláva, inovuje svoje postupy v súlade s výsledkami poznania,*
- *rešpektuje pravidlá kultúry školy,*
- *aplikuje ideály demokracie,*
- *učivo sprostredkúva z rôznych perspektív,*
- *v práci uplatňuje spoľahlivosť, samostatnosť i tvorivosť, koná trpezlivo, zodpovedne a cieľavedome,*
- *súčasťou jeho osobnostnej výbavy je i sebaovládanie,*
- *reprezentuje kultúru školy i navonok, čo prináša zvýšené nároky na osobnostné kvality učiteľa,*
- *pozitívne prispieva k rozvoju medziludských vzťahov,*
- *rozvíja svoj osobnostný a sociálny potenciál.*

Úspech žiaka v mnohom závisí od učiteľa a neraz je meradlom učiteľovho úspechu. Učiteľ vytvára žiakovi priestor pre jeho rast a realizáciu pri rešpektovaní jeho individuálnych potrieb. Učiteľ vníma žiaka komplexne ako človeka, osobnosť s jeho širokými potrebami. V učiteľovi má žiak partnera v objavovaní nového, čo však neraz vyžaduje isté pravidlá. Vzájomný rešpekt, slušnosť a dôvera sú toho meradlom.

Ako by mal vyzerat' vzťah učiteľa k žiakom?

Učiteľ:

- *rešpektuje a akceptuje osobnosť žiaka, jeho špecifiká, prípadne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby,*
- *zaobchádza so žiakmi rovnako (bez zvýhodňovania či znevýhodňovania), avšak s ohľadom na individuálne osobitosti žiaka.*
- *ku žiakovi sa správa korektne,*
- *spravodlivo hodnotí činnosť žiaka podľa vopred známych kritérií. Vytvára priestor pre sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov.*
- *vedie žiaka k samostatnosti, zároveň však vytvára priestor pre budovanie schopností tímového hráča,*
- *dáva žiakovi priestor na vyjadrenie jeho názorov a postojov a aktívne ho v tom podporuje,*
- *povzbudzuje a motivuje žiaka, podáva mu pomocnú ruku,*
- *podieľa sa na vytváraní atmosféry vzájomnej dôvery a úcty, otvorene komunikuje,*
- *je diskretný v poskytovaní informácii o žiakovi,*
- *vytvára priestor pre komplexný rozvoj žiaka,*
- *v prípade potreby dokáže žiakovi adekvátne pomôcť.*

Úspech žiaka v mnohom závisí od učiteľa a neraz je meradlom učiteľovho úspechu. Učiteľ vytvára žiakovi priestor pre jeho rast a realizáciu pri rešpektovaní jeho individuálnych potrieb. Učiteľ vníma žiaka komplexne ako človeka, osobnosť s jeho širokými potrebami. V učiteľovi má žiak partnera v objavovaní nového, čo však neraz vyžaduje isté pravidlá. Vzájomný rešpekt, slušnosť a dôvera sú toho meradlom.

Ako by mal vyzerat' vzťah žiaka k učiteľom?

Žiak:

- *rešpektuje učiteľove rozhodnutia, ktoré vedú k rozvoju žiakovej osobnosti,*
- *správa sa k učiteľovi úctivo a korektne a s rešpektom*
- *plní si svoje povinnosti,*
- *pravdivo informuje učiteľa o otázkach týkajúcich sa výchovno-vzdelávacieho procesu,*
- *spolupracuje s učiteľom, spolupodieľa sa na tvorbe spoločných pravidiel,*
- *dodržiava zásady slušného správania v škole či na verejnosti,*
- *podieľa sa na budovaní vzájomnej dôvery,*
- *koná čestne.*

Učiteľ bez podpory rodiča nedokáže naplniť ciele vzdelávania. Z toho dôvodu je dôležité zapájať rodičov do života školy a spoločne otvorene komunikovať. Základom pre úspešnú spoluprácu je vybudovať atmosféru vzájomnej dôvery.

Ako by mal vyzerat' vzťah učiteľa k rodičom?

Učiteľ:

- *rešpektuje nezastupiteľné miesto rodiča vo výchove svojho dieťaťa,*
- *komunikuje korektne a otvorene,*
- *pravdivo informuje rodičov o výchovno-vzdelávacích výsledkoch ich dieťaťa,*
- *zachováva diskretnosť o získaných informáciách,*
- *kooperuje s rodičmi pri vzdelávaní a výchove dieťaťa, pravidelne komunikuje s rodičmi,*
- *poskytuje rodičom poradenstvo v rozsahu svojich kompetencií týkajúce sa pedagogických, psychologických a sociálnych aspektov osobnosti ich dieťaťa,*
- *podieľa sa na budovaní vzájomnej dôvery medzi žiakom, rodičom a učiteľom,*
- *poskytuje rodičom priestor na podporu záujmov dieťaťa,*
- *informácie o žiakovi podáva učiteľ vždy súkromne, taktne a empaticky.*

Učiteľ bez podpory rodiča nedokáže naplniť ciele vzdelávania. Z toho dôvodu je dôležité zapájať rodičov do života školy a spoločne otvorene komunikovať. Základom pre úspešnú spoluprácu je vybudovať atmosféru vzájomnej dôvery.

Ako by mal vyzerat' vz'ah rodiča k učiteľom?

Rodič:

- *spolupracuje s učiteľom pri vzdelávaní a výchove svojho dieťaťa,*
- *pravdivo a otvorene informuje učiteľa o žiakových potrebách,*
- *spolupracuje s učiteľom pri riešení problémových situácií, v ktorých sa ocitne jeho dieťa,*
- *rešpektuje odbornosť a učebné postupy učiteľa,*
- *pravidelne sa zaujíma o výchovno-vzdelávacie výsledky prostredníctvom učiteľa,*
- *konzultuje s učiteľom použitie metód, ktoré môžu napomôcť napredovať ich dieťaťu,*
- *dáva spätnú väzbu k výchovnovzdelávacím aktivitám školy, k ŠkVP a k aktivitám organizovaným školou,*
- *svojimi vyjadreniami sa spolupodieľa na vytváraní vzájomnej dôvery*

Učitelia tvoria tím, ktorý má spoločný cieľ - umožniť žiakom, aby objavovali sami seba a získavali vedenie. Vzájomné vzťahy medzi učiteľmi sa nevyhnutne odrážajú aj vo vzdelávaní žiakov.

Ako by mal vyzerat' vz'ah učiteľov k sebe navzájom?

Učitelia:

- *rozprávajú o svojich kolegoch s rešpektom,*
- *sú k sebe navzájom lojálni, ohľaduplní a tolerantní,*
- *pri vzdelávaní žiakov a riešení problémov navzájom spolupracujú a pomáhajú si,*
- *správajú sa k sebe kolegiálne a otvorene komunikujú,*
- *vzniknuté problémy riešia vecne, bez emócií a na profesionálnej úrovni,*
- *vytvárajú priateľskú a pozitívnu klímu na pracovisku.*

Riaditeľ a jeho zástupcovia tvoria manažment školy. Na to, aby bola škola úspešná, je potrebné, aby vedenie školy a učitelia boli vo vzťahu k žiakom jednotní a aby si osvojili filozofiu školy. Pri vzájomnom kontakte dodržia zásadu humánosti a tolerance.

Ako by mal vyzerat' vz'ah učiteľov k vedeniu?

Učiteľ:

- *rešpektuje rozhodnutia vedenia školy, prípadné nejasností spolu otvorene konzultujú,*
- *pravdivo informuje vedenie školy o výchovno-vzdelávacom procese,*
- *v závažných situáciách konzultuje s vedením školy riešenie problémov,*
- *je k vedeniu lojálny,*
- *kooperuje s vedením pri dosahovaní cieľov,*
- *svojím konaním vo vzťahu k vedeniu sa spolupodieľa na budovaní priateľskej a pozitívnej klímy na pracovisku,*
- *otvorene komunikuje s vedením pri hľadaní spôsobov, ako zlepšiť výchovno-vzdelávací proces.*

Riaditeľ a jeho zástupcovia tvoria manažment školy. Na to, aby bola škola úspešná, je potrebné, aby vedenie školy a učelia boli vo vzťahu k žiakom jednotní a aby si osvojili filozofiu školy. Pri vzájomnom kontakte dodržia zásadu humánosti a tolerancie.

Ako by mal vyzerat' vzťah vedenia k učiteľom?

Vedenie školy:

- *zabezpečuje učiteľom materiálno-technické podmienky pre výkon povolania,*
- *podľa známych kritérií hodnotí a oceňuje prácu učiteľov,*
- *rešpektuje odbornosť a prácu učiteľov,*
- *otvorene komunikuje s učiteľmi,*
- *podporuje učiteľov v ďalšom vzdelávaní,*
- *správa sa k učiteľom humánne a korektne,*
- *diskutuje s učiteľmi o vízii, ideách a filozofii školy,*
- *svojím konaním vo vzťahu k učiteľom sa spolupodieľa na budovaní priateľskej a pozitívnej klímy na pracovisku,*
- *dáva spätnú väzbu učiteľovi a spolupracuje pri hľadaní spôsobov, ako zlepšiť výchovno-vzdelávací proces.*

Na našej škole sa stretávajú žiaci rôznych vekových skupín s rôznym socioekonomickým a názorovým pozadím. Chceme, aby si vybudovali pocit spolupatričnosti k našej škole, aby ju vnímali ako bezpečné prostredie, do ktorého budú chodiť radi a v ktorom im bude poskytnuté kvalitné vzdelanie.

Ako by mal vyzerat' vzťah žiakov k sebe navzájom?

Žiaci našej školy:

- *si navzájom pomáhajú a podporujú sa,*
- *vo vzájomnom kontakte dodržia zásady slušnosti,*
- *rešpektujú sa navzájom bez ohľadu na sociálne, rasové, etnické, zdravotné, náboženské či iné rozdielnosti, sú k sebe tolerantní,*
- *k sebe navzájom sú priateľskí,*
- *starší žiaci pôsobia ako tútori pre mladších, radia im, pomáhajú im začleniť sa do školskej komunity.*

Školský vzdelávací program našej školy hovorí: „*Heslom školy je – PROSTREDIE VYCHOVÁVA. Škola sa snaží vytvoriť kultúrne a kultivované prostredie, čisté a hygienicky dôstojné priestory, aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie. Dôraz sa kladie na estetizáciu interiéru i exteriéru školy.*“ Škola má mnoho odborných učební, jazykové učebne, ale vedenie školy kladie dôraz aj na relaxačné priestory v škole. Sú tu rôzne oddychové zóny ako obývačka či eko-kútik.

Ako by mal vyzerat' vzťah žiakov ku priestorom školy?

Žiaci našej školy:

- *správajú sa ohľaduplne k majetku školy v triedach, učebniach, v spoločných priestoroch či v telocvični,*
- *prispiievajú k estetizácii školy vkusnou výzdobou tried a učební.*

